

Fylkestinget

Nord-Trøndelag fylkeskommune

Sak nr. 10/68

Høringsuttalelse - evaluering av Selskapet for Industrivekst SF (SIVA)

Behandlet/ Behandles av	Sted	Møtedato	Sak nr.
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag	Rørvik	21.9.2010	10/186
Fylkestinget	Steinkjer Rådhus	7.10.2010	10/68

Saksbeh: Svein J. Almlie
Arkivsak: 10/04005
Arkivkode: 300

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

Ut fra den forelagte evalueringen er Fylkestinget enig i utredningens hovedkonklusjon, nemlig at SIVA oppnår sine mål på en god måte.

SIVA har sitt hovedfokus på næringseiendommer og innovasjon, og deres rolle og begrunnelse har sin basis i at det er markedssvikt på disse områdene. Dette gjelder ikke minst i distriktene. Fylkestinget støtter utredningen i at det er behov for å opprettholde/øke ressursbruken på disse områdene framover.

I et distriktspolitisk perspektiv er det behov for en fleksibel og kompetent aktør som raskt kan bidra til utvikling av næringseiendommer. Dette er ofte avgjørende for etablering og utvikling av nye og eksisterende bedrifter. Det er derfor viktig at SIVA fortsetter å utvikle sine ulike eiendommer for å spre risikoen og fremstår som en attraktiv samarbeidspartner for næringslivet i distriktene.

De siste årene har SIVA spilt en aktiv og avgjørende rolle i etableringen og utviklingen av en innovasjonsinfrastruktur bestående av ulike typer innovasjonsselskaper. Dette har resultert i at vi har fått mange, til dels små miljøer og hvor enkelte sliter med økonomien. Fylkestinget er enig i utredningens anbefaling om at det framover bør være et mål å konsolidere stillingen til de selskaper som er opprettet i stedet for å etablere nye. Et avgjørende element i dette er å utvikle et finansieringsopplegg som sikrer et bærekraftig og forutsigbart økonomisk fundament for selskapene.

Som en nasjonal utviklingsaktør har SIVA relativt små ressurser. Det er likevel viktig at SIVA kan legge tilstrekkelige ressurser inn i samarbeidet med fylkeskommunene og de regionale partnerskapene i fylkene. Dette for å sikre at utviklingsaktivitetene både på eiendoms- og innovasjonssiden er tilpasset regionale behov og at SIVA kan spille på lag med regionale utviklingsaktører. For å sikre et bæredyktig økonomisk grunnlag for innovasjonsselskapene er et mer permanent samarbeid mellom SIVA og fylkeskommunen om finansiering og oppfølging av selskapene viktig for vil gi økt treffsikkerhet og forutsigbarhet.

Fylkesrådets vurdering:

SIVA er en relativt tung utviklingsaktør i Nord-Trøndelag med aktivitet i mange av kommunene i fylket. Fylkesrådet mener at selskapets satsing på næringseiendommer har vært avgjørende for utvikling av bedrifter i bl.a. kommuner som Verdal og Namsos.

I samarbeid med bl.a. fylkeskommunen har SIVA satset tungt på å utvikle en innovasjonsinfrastruktur i fylket gjennom bl.a. innovasjonsselskaper som Proneo, Tindved, LIV, Kunnskapsparken og Namdalshagen. Noen av disse selskapene er svært avhengige av offentlig finansiering, og på grunn av markedssvikt er det svært vanskelig å se for seg at disse innovasjonsselskapene skal klare seg uten offentlig støtte også i framtiden. Fylkesrådet mener at selskapene spiller en viktig rolle i etableringen av nye bedrifter over hele fylket gjennom samarbeid seg i mellom og med førstelinjetjenesten i kommunene.

Det er fylkesrådets vurdering at det nå er viktig å konsolidere stillingen til disse selskapene fremfor å etablere nye; og det er viktig å sikre dem en mer permanent basisfinansiering.

Rørvik, 21. september 2010

Alf Daniel Moen
fylkesrådsleder

Ingvild Kjerkol
fylkesråd for regional utvikling

Saksutredning for fylkesrådet

Sammendrag

Nærings- og handelsdepartementet har fått gjennomført en evaluering av Selskapet for Industrivekst SF (SIVA); og evalueringsrapporten er sendt på høring.

Ut fra den forelagte evalueringen er fylkesrådet enig i utredningens hovedkonklusjon, nemlig at SIVA oppnår sine mål på en god måte.

Hjemmel/Referanse for saken:

Felles fylkesplan og Regionalt utviklingsprogram.

Utrykte vedlegg:

1. Brev fra nærings- og handelsdepartementet 22.07.2010
2. Evaluering av Selskapet for Industrivekst SF (SIVA)

Utredning

Innledning/bakgrunn

Nærings- og handelsdepartementet har fått gjennomført en evaluering av Selskapet for Industrivekst SF (SIVA); og evalueringsrapporten er sendt på høring. Frist for oversendelse av kommentarer og innspill er satt til 15. november 2010.

Etter anbudsrunde våren 2009 ble NIBR i samarbeid med Oxford Research, tildelt evalueringsarbeidet for SIVA. Arbeidet med evalueringen ble igangsatt i september 2009. Det ble i den forbindelse opprettet en referansegruppe som kunne komme med innspill til arbeidet. Referansegruppen besto av representanter for Norsk Industri, NHO, Foreningen for Innovasjonsselskaper i Norge, Næringshagene i Norge, Kommunal- og regionaldepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og SIVA. Endelig evalueringsrapport ble overlevert Handels- og næringsministeren 8. juni 2010.

Evalueringen har tatt for seg perioden 2002 til og med 2008/2009. Oppdraget har vært delt i to hovedtema:

1. En effektevaluering knyttet til hvorvidt og hvordan SIVA oppfyller sine formål.
2. En vurdering av hvordan SIVAs virksomhet bør innrettes i fremtiden.

SIVA ble etablert i 1968 under daværende Kommunal- og arbeidsdepartementet for å utvikle industriområder i utpekte områder i distrikts Norge. I de senere årene har SIVA i tillegg arbeidet med næringsutvikling og innovasjon. Eieransvaret for SIVA ble 1. januar 2002 overført fra Kommunal- og regiondepartementet til Nærings- og handelsdepartementet. SIVA er organisert som et konsern med direkte eierskap i et stort antall selskaper innen eiendomsutbygging og innovasjonsmiljøer. Det bevilges midler til selskapet over statsbudsjettene fra Kommunal- og regionaldepartementet og Handels- og næringsdepartementet. SIVAs rolle og innretning, samt grenseflater og samarbeid med andre aktører ble drøftet i St.meld. nr 46 (2003-2004). Basert på Stortingets behandling av meldingen fikk selskapet følgende hovedmål (30.mai 2007):

"SIVA skal bidra til innovasjon og næringsutvikling gjennom eiendomsvirksomhet og utvikling av sterke regionale innovasjons- og verdiskapingsmiljøer i alle deler av landet. SIVA har et særlig ansvar for å bidra til å fremme vekstkraften i distriktene"

Saksframstilling/problemstillinger

Kort om hovedfunn og anbefalinger i evalueringen:

Hovedkonklusjonen til evaluatoren er at SIVA oppnår sine mål på en god måte og i sitt arbeid forholder seg til de rammebetingelser og føringer som er gitt selskapet. I følge evaluatoren ivaretar SIVA det særlige ansvaret for distriktene på en god måte – siden om lag 50 prosent av selskapets virksomhet foregår i distriktene, mens kun om lag 30 prosent av befolkningen bor her.

Evalueringen viser at SIVA har stor betydning for å realisere fysisk infrastruktur rundt om i landet, og for etableringen av såkalte innovasjonsselskaper. SIVA bidrar med både kompetanse og kapital, begge deler har stor betydning. SIVA bidrar i tillegg gjennom sitt nettverk av innovasjonsvirksomheter til kunnskapsspredning mellom de etablerte selskapene. Dette er, i følge evaluatoren, av stor verdi.

Evalueringen fastslår at det er synergier mellom innovasjonsvirksomheten og eiendomsvirksomheten i selskapet. Det er imidlertid, etter evaluatorens vurdering, behov for å se nærmere på organisering og finansiering av de ulike innovasjonsselskapene, som i dag ikke har et tilstrekkelig eget inntektsfundament.

Evalueringen viser til at det kan være utfordrende for selskapet både å skulle være en kommersiell eiendomsaktør og et virkemiddel innen nærings- og distriktspolitikken. Evaluatoren konkluderer imidlertid med at SIVA håndterer dette på en god måte. Etter evaluatorens vurdering er det en forutsetning for at SIVA skal fungere på denne måten at selskapet har en stor og spredt portefølje av eiendommer.

Evalueringen finner videre at det er en hensiktsmessig arbeidsdeling mellom de ulike offentlige virkemiddelaktørene, men det påpekes at SIVA er en liten aktør med relativt små ressurser sammenlignet med for eksempel Innovasjon Norge og Norges Forskningsråd. Evaluatoren anbefaler derfor at SIVA enten tilføres ytterligere ressurser, eller at visjoner og mål for og i selskapet i større grad tilpasses de ressursene som er tilgjengelige. SIVA bør i tillegg, i følge evaluatoren, i årene som kommer delta mer aktivt i de regionale partnerskapene, for å sikre at nye initiativ synkroniseres med regionale behov og at de regionale aktørene støtter initiativene fra oppstarten av.

Anmodning om innspill:

Nærings- og handelsdepartementet ber om kommentarer til de anbefalinger og konklusjoner som fremkommer i evalueringen. Spesielt ber departementet om innspill knyttet til hvordan sammensetning og prioriteringer mellom SIVAs virksomhetsområder – og aktiviteter og programmer innenfor disse områdene – er tilstrekkelig godt sett i forhold til best mulig måloppnåelse for selskapet.

Departementet ønsker videre innspill og kommentarer knyttet til hvordan samarbeidet og grenseflatene mellom SIVA og de andre offentlige virkemiddelaktørene oppfattes, herunder om det er en konstruktiv og god arbeids- og rollefordeling mellom disse sett i forhold til næringslivets behov i de enkelte regioner. Videre ønsker departementet innspill knyttet til hvordan SIVAs grenseflater mot private aktører oppfattes, og, ut fra evalueringen, synspunkter på behovet for offentlig medvirkning på SIVAs virksomhetsområder.

Tilslutt ønsker departementet innspill til, gitt resultatene i evalueringen og fremtidige utviklingstrekk, hvordan selskapet bør innrettes i framtiden. Departementet tar også imot innspill og kommentarer fra høringsinstansene på fritt grunnlag, relatert til evalueringsrapporten.

Konklusjon

Fylkeskommunen har de senere årene utviklet et tettere samarbeid med SIVA, særlig knyttet til utvikling av innovasjonsselskapene. Administrasjonssjefen er enig i hovedkonklusjonen til evaluatør, nemlig at SIVA oppnår sine mål på en god måte.

I høringsuttalelsen mener administrasjonssjefen at det bør legges vekt på at SIVAs rolle og begrunnelse har sin basis i at det er markedssvikt på områdene næringseiendommer og innovasjon. Begge innsatsområdene er viktige i et distriktsfylke som Nord-Trøndelag, og det er derfor avgjørende at ressursbruken på disse områdene opprettholdes framover.

Det bør også fremheves at det er avgjørende å sikre et bærekraftig og forutsigbart økonomisk fundament for innovasjonsselskapene framover, og at det utvikles et mer permanent samarbeid mellom SIVA og fylkeskommunen om finansiering og oppfølging av selskapene som sikrer dette.